

Soms beste lezer moet ik mezelf weer eens wegtrekken van de geëffende paden en gaan luisteren naar de signalen uit onze gemeenschap. Daar begin ik deze test mee en in tweede instantie gaan we dan in op een ontdekking die ik de meer met smaak behepte, oftewel doorgeëvolueerde audiofiel niet wil onthouden. Iets moois en het komt deze keer uit het Noorden, een land dat sowieso al onze aandacht heeft.

Venster naar de echte muziek

Ik denk dat het meer mensen is opgevallen dat er in ons blad nogal wat positieve verhalen staan over positieve producten die ook een positieve eindwaardering krijgen. Soms lovend en soms heel lovend. Nou hoor ik wel eens dat er bij ons een bepaalde vorm van vervlakking zou zijn ontstaan waardoor wij maar achteloos in het rond slingeren met lauwerkranen. Een nieuwe tweeter dus: product van het Zuidwesten voor de komende zes weken. Een andere poot met een strip lood verrijkt met Matori georiënteerde tekens aangebracht tussen eclips 7 en equinox 12? Gefeliciteerd, u bent het product van de 'Gouden Poot award'. Zo werkt het dus niet, want wij nemen ons werk toch redelijk serieus en oriënteren ons tamelijk breed voor een versterker of cd-speler wordt voorgedragen ter test. Ivo, de hoofdredacteur, laat er dan zijn kritische blik overheen gaan en als hij brult: "Okay", dan is het goed. Dat heft natuurlijk wel consequenties. We testen dus niet zomaar alles en een bepaalde voorselectie heeft al plaatsgevonden. Het kaf en het koren zeg maar. Verder ga ik in ieder geval ook af op de mening van de internationale pers, want soms komt er iets heel speciaals globaal bovendien en dat willen we natuurlijk niet missen. Dit keer kwam er weer eens een signaal van een importeur die ik al een tijdje in de gaten houdt, want wij hebben ongeveer dezelfde smaak. Nico Fox, hij heeft ondermeer de volgende paarden in zijn stal: NAT, mijn ontdekking van 2005, Bel Canto en Joseph Audio. Daarnaast nog VTL, Analysis Plus, Jorma Design, Weiss en Jeff Rowland. Stuk voor stuk grote spelers, maar allemaal spelers die worden geassocieerd met hun muzikale kwaliteiten in plaats van brute kracht, een mooie kast of een uitstekende ontwerper uit het verleden.

Respons

Nico Fox en ik hebben een paar maal per jaar contact en dan hoor ik weer de laatste stand van zaken. Ditmaal was dat een luidsprekermerk uit Zweden waaraan hij al geruime tijd aan het snuffelen was. Klinkt fabelachtig, maar een nieuw merk opbouwen kost tijd, moeite

en geld. Maar dit was zo goed... Nou kan ik bij hem niet meer zeggen: 'Het zal wel weer', want daarvoor heeft hij te vaak gelijk. Dus ik toog naar zijn nieuwe domus en boven op het zwarte hardstenen hifi-altaar stond een geweldig aantal producten trots te zijn met op de hoeken de baby's van Respons. Wij gelijk zitten en luisteren. En ja hoor, die man had weer eens gelijk. Een zeer goede eerste indruk. Daarna volgde een vloerstaand model (Grand Artist € 9.900,-) dat gecontroleerd klonk in de bas, maar niet wezenlijk verschilde in weergave. Wat mij betreft dus inpakken en wegwezen. Dat moois ging mee naar huis en direct naar de luisterkamer.

Oermodel

Eerst maar eens een stukje geschiedenis want het betreft hier een nieuw merk op de Nederlandse markt. Respons zelf is echter helemaal niet nieuw. Het merk is zelfs op het belegene af. Meneer Reidar is een enthousiaste ontevreden doe-het-zelver uit de jaren '70 die veel naar muziek luistert en het weer eens niet goed genoeg vindt. In de jaren '80 komt hij dan met een speaker die eigenlijk gelijk aanslaat. In Amerika komt de distributie gelijk in handen van Karen Summer (ja, denk maar eens na). In Nederland doet Bert Bazuin de vertegenwoordiging en het oermodel uit die tijd staat eigenlijk nog steeds model voor

alle latere series, namelijk een trapezium met een minimale baffle.

Technische achtergronden

Ik wil het eigenlijk allemaal weten en ik kan het niet laten en grijp de telefoon. Het nummer staat op het internet en een zekere Tony staat mij keurig en zeer enthousiast te woord. Maar ik merk dat hij niet het achterste van zijn tong laat zien. Deze speaker klinkt namelijk erg goed en heeft kenmerken van een veel duurder systeem. Ik wil natuurlijk weten waarom. Wat antwoorden van Tony op een rijtje: in de eerste plaats is er natuurlijk sprake van een totaalconcept. De hele constructie is op elkaar afgestemd. Dus die smalle baffle waar ik het eerst over had reduceert diffractie. De bespanning op de kast pakt de rest aan. Maar goed, daar hoef je geen gediplomeerde luidsprekerbouwer met een gouden horloge voor te zijn. Na enig aandringen krijg ik te horen dat het geheim in het filter zit. Los van het feit dat ze alleen maar de betere componenten gebruiken (MIT Multicaps en een eigen ontwerp kabel) zit dat filter heel apart in elkaar. Het corrigeert nogal wat en al die correcties hebben te maken met het concept en daarnaast met de aangetroffen tolerantieverschillen tussen de gebruikte luidsprekerunits. Ik neem aan dat ze de units op specs bij elkaar zoeken, maar ook dan zijn er nog verschillen. Soms wel tot vijf procent. Wil een speakerset echter optimaal klinken (lees: natuurlijk) dan is het de bedoeling dat het verschil per set absoluut minimaal is. Het is net zoals winterbanden aan een kant van de auto en normale banden aan de andere kant. Dat rijdt echt anders. Respons verkleint de verschillen tot onder een procent en bij het topmodel is dat een half!

Het concept van minimale vervorming komt eigenlijk een aantal zaken ten goede. In de eerste plaats is er de output oftewel het rendement. Dat is dan absoluut gelijk. Maar ook de basweergave vult elkaar aan. Toch zijn dit niet de belangrijkste winstpunten. Die zitten hem vooral in het feit dat de dispersie oftewel de spreiding perfect is. Het linker- en rechterkanaal vullen elkaar perfect

aan en enige vertoebeling is uitgesloten. De kamer zelf kan nog wat roet in het eten gooien, maar de basis is perfect. Een tweede gesprek volgt met de ontwerper Reidar Persson zelf. Op een gegeven moment wilde ik weten hoe ze kastresonanties aanpakken en tot mijn verbazing kreeg ik daarop een keurig antwoord. Naast massa en stevige MDF-platen voorziet hij iedere kast van een laag lijm die niet droogt, tussen de panelen. Klinkt op het eerste gezicht vreemd, maar is het niet. De lijm werkt als een soort hydraulische demping waarin signalen uitdoven. 'Wel Tempered' deed het met hun arm en 'Mission' ook.

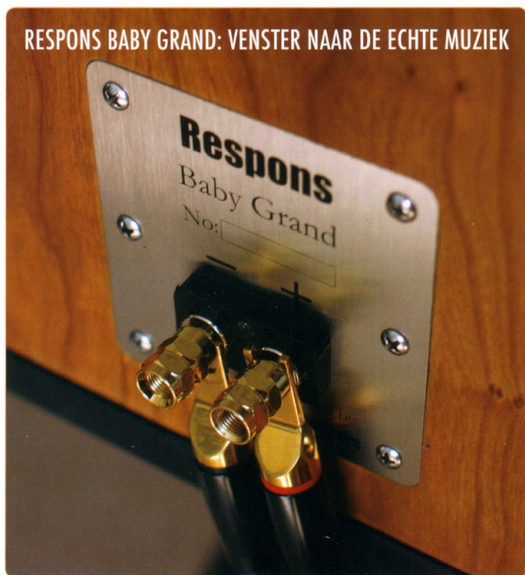
Plaatsing

De ontwerper raadde mij een plaatsing aan op een poot van 60 cm hoog en 1 m uit de achterwand. Uitgebreid filteren gaat vaak ten koste van het rendement, maar levert ook een niet al te grillig impedantieverloop op. Een wat zwaardere versterker is in dit geval niet weg. Wie

het zich kan permitteren wordt aangeraden een echt zware eindbak te gebruiken. Ik kwam uit op een plaatsing waarbij de speaker ruim 2,5 m uit elkaar stond en de units recht op mijn neus waren gericht. Dan sloot de weergave en was er een fikse mate van diepte waar te nemen. De speaker heeft een klassiek uiterlijk en is leverbaar in houtkleuren.

Luisteren

Toen kwam het luistergedeelte. Let wel dit is een monitor die 6.900 euro moet kosten. Hij wil dan met de nodige egards behandeld worden. De prijs heeft te maken met zeer exclusieve units (toplijn van Scanspeak) en het gebruik van dure componenten. Ter vergelijking had ik een duurdere monitor van zijn onderstel geplukt en een electrostaat uit dezelfde prijsklasse mocht laten horen wat hij had in te brengen. Versterking is tweeledig, in de eerste plaats een paar powerbakken van NAT die 250 Watt kunnen produceren en redelijk vriendelijk geprijsd zijn, namelijk 6.900 euro voor een paar

HI-NEXT

RESPONS BABY GRAND: VENSTER NAAR DE ECHTE MUZIEK

monoblokken. De voorversterker is ook NAT. Daarna voor de echte power, een Gryphon Antillon eindtrap die normaal 100 Watt in klasse A produceert, maar een piekvermogen heeft van ruim 4000 Watt. De eerste ronde was extreem spannend. De twee monitors werden kort na elkaar beluisterd met hetzelfde materiaal. Eerst Holly Cole en daarna Cassandra Wilson voor breedteplaatsing, diepte, zwart, laag en sfeerweergave. En vervolgens wat complexere klassieke deuntjes en meneer Poggerelli op piano voor de fijndynamiek, klankkleur en afbeelding van de piano. De eerste indrukken vielen positief uit ten gunste van de Respons. Hij declasserde zijn duurdere tegenstander op terreinen als ruimtelijkheid, laagcontrole, warmte en autoriteit. Dit was met de NAT buizenversterkers. De elektrostaat van QUAD klonk vloeiend, compleet, lag dus prettig in het gehoor, maar kon niet de mate van detailplossing en plaatsing leveren die de Respons wel liet horen. De Wilson Watt monitor kon veel, maar miste wat grondwarmte die hij in combinatie met de laagunit wel in huis heeft. De concurrentie werd gelaten voor wat hij

was en ik ging verder met de Gryphon. Die werd weggeplukt bij de Apogee Diva's en mocht de Respons aansturen. En dat was weer een totaal ander verhaal. Holly Cole is mijn referentie en geeft vrij snel inzicht in wat een systeem wel kan en niet kan. Nou, deze set kon heel veel. Tweeweg en geen laag? Vergeet het maar. Wat hier weer neergezet werd, heeft een heel hoog niveau ook in het laag. Plaatsing is namelijk top, detailplossing geweldig, maar waar de Respons extreem hoog op scoort zijn de parameters die in het ontwerp veel aandacht hebben gekregen. Geen vervorming leidt tot veel detail en een langzaam uitsterven van het geluid. Een optimale kast tast de plaatsing niet aan en geeft een ongekleurd, groot beeld terug. Het niveau waarop dit plaatsvond bij deze monitor past ook bij het gedrag van een speaker van meer dan 30.000 euro. Die doet het echt niet beter. Met andere woorden absolute top, zeker in combinatie met een zware eindversterker. Kandidaten: Classé, Krell, Mark Levinson. Ik heb echter ook een zware eindtrap van Usher gezien die voor rond de 2.000 euro op de markt komt en is

gebaseerd op het Treshold Stasis principe. Lets voor een volgende nummer mischien.

Conclusie

Tja, het wordt dus weer opschuiven daar bovenaan in de top, want er komt er eentje bij. Een superspeaker met als voornaamste kenmerken: natuurlijkheid, plaatsing en laag (een tweeweg). Een instapper van 6900 euro is niet goedkoop, maar dit is waarschijnlijk niet de allereerste speaker die de geïnteresseerde audiofiel aanschaft. Het kan wel de laatste zijn, want dit is top. Alles klopt namelijk aan dit geluid. Het is heel toegankelijk, heeft een prettige klankkleur en is een venster naar de echte muziek.

Jo Mullers

PRIJS:	
RESPONS BABY GRAND	€ 6.900,-
RESPONS GRAND ARTIST	€ 9.900,-
RESPONS GRAND	€ 18.900,-

FOX AUDIO
TEL: 074-2670935
WWW.FOXAUDIO.NL